

Deficitul bugetar urca la 8% din PIB dupa 11 luni din 2020

Deficitul bugetului general consolidat a urcat la 8% din Produsul Intern Brut dupa 11 luni din acest an, de la 7% din PIB la sfârșitul lunii octombrie, potrivit Executiei bugetului general consolidat publicate de Ministerul Finantelor.

Sumele lasate în mediul economic pentru combaterea pandemiei COVID 19 au totalizat 4,16% din PIB.

"Executia bugetului general consolidat pe cele unsprezece luni ale anului 2020 a înregistrat un deficit de 84,05 miliarde de lei (8% din PIB). Sume în valoare de 43,66 miliarde de lei (4,16% din PIB) au fost lasate în mediul economic prin facilitatile fiscale, investitii si cheltuieli exceptionale alocate pentru combaterea efectelor epidemiei de COVID-19", precizeaza MFP.

Dupa primele zece luni din acest an, deficitul bugetar era de 74,04 miliarde de lei, respectiv 7% din PIB.

Pe de alta parte, anul trecut deficitul bugetului consolidat era de 37,05 miliarde de lei, respectiv 3,56% din PIB, la sfârșitul lunii noiembrie.

Potrivit Ministerului Finantelor, cresterea deficitului bugetar aferent celor unsprezece luni ale anului curent, comparativ cu cel înregistrat în perioada similara a anului trecut, este explicata, pe partea venituri, de evolutia nefavorabila a încasarilor bugetare în perioada martie - noiembrie cauzata de criza, precum si ca urmare a amânarii platii unor obligatii fiscale de catre agentii economici pe perioada crizei (19,08 miliarde de lei), de cresterea cu 1,88 miliarde de lei a restituirilor de TVA, fata de nivelul aferent perioadei ianuarie-noiembrie 2019, pentru sustinerea lichiditatii în sectorul privat, precum si de bonificatiile acordate pentru plata la scadenta a impozitului pe profit si a celui pe veniturile microîntreprinderilor, în valoare de 900 de milioane de lei.

Pe partea de cheltuieli, fata de cresterea bugetara prin efectul legilor s-a înregistrat o crestere a cheltuielilor de investitii cu 8,02 miliarde de lei fata de aceeași perioada a anului precedent, precum si plati cu caracter exceptional generate de epidemia COVID-19 de aproximativ 13,78 miliarde de lei.

Veniturile bugetului general consolidat au însumat 290,63 miliarde de lei în primele 11 luni ale anului 2020, înregistrând un avans de 1,3 miliarde de lei fata de nivelul încasat în perioada corespunzatoare a anului trecut. Exprimate ca pondere în PIB estimat, veniturile bugetare au înregistrat o crestere cu 0,4 puncte procentuale, determinata cu precadere de dinamica favorabila a veniturilor din fonduri europene. Pe de alta parte, veniturile curente (venituri din economie) au consemnat o scadere de 2,1%, cauzata preponderent de contractia încasarilor din TVA, impozit pe profit si accize. Volatilitatea crescuta a încasarilor lunare, începând din martie, este explicata de facilitatile fiscale acordate în conjunctura actuala.

Încasarile din impozitul pe salarii si venit au înregistrat 22,04 miliarde de lei în primele 11 luni ale anului curent, consemnând o crestere de 4,5% (an/an). Cel mai mare aport la acest avans l-au avut încasarile din impozitul pe veniturile din pensii, urmate de cele din impozitul pe salarii, respectiv cele aferente Declaratiei unice.

În contextul unei dinamici a fondului de salarii din economie de 5,67% în perioada decembrie 2019 - octombrie 2020 (an/an), încasarile din impozitul pe salarii au crescut cu doar 1,2% în primele 11 luni ale acestui an. Evolutia este explicata în principal de prorogarea termenului de plata a obligatiilor fiscale care, de altfel, se reflecta si în reducerea încasarilor cu 3,3% în luna noiembrie, precizeaza MFP.

Contributiile de asigurari au totalizat 101,45 miliarde de lei în perioada ianuarie - noiembrie, consemnând o reducere marginala fata de nivelul înregistrat în aceeași perioada a anului trecut (-0,1%). Similar impozitului pe

salarii, evolutia lunara a contributiilor reflecta o scadere în noiembrie (-7,8% an/an), în contextul unei dinamici a fondului de salarii din economie de 5,8%.

"Evolutia încasarilor din contributii sociale a fost influentata de: prorogarea termenului de plata a obligatiilor fiscale declarate de catre contribuabili, modificarea bazei de calcul a CAS si CASS datorata de salariatii cu contract individual de munca cu timp partial; scutirea de la plata a contributiei asiguratorii în munca (pentru somajul tehnic)", explica sursa citata.

Încasarile din impozitul pe profit au însumat 15,31 miliarde de lei în primele unsprezece luni ale anului curent, în scadere cu 8,7% fata de perioada corespunzatoare a anului trecut. În structura, principala componenta - încasarile din impozitul pe profit de la agentii economici s-au diminuat cu 4,4% (an/an), în timp ce veniturile din impozitul pe profit de la bancile comerciale au scazut cu 46,8% (an/an).

Evolutia negativa este explicata în principal de contractia activitatii economice, amânarea achitarii obligatiilor fiscale de catre contribuabilii platitori de impozit pe profit, precum si de bonificatiile de 5% pentru marii contribuabili, respectiv 10% pentru contribuabilii mici si mijlocii, acordate pentru plata la scadenta a impozitului pe profit (OUG 33/2020, bonificatii acordate în suma de circa 900 milioane de lei).

Alte impozite pe venit, profit si câstiguri din capital de la persoane juridice au înregistrat 3,01 miliarde de lei, în scadere cu 16,2% (an/an). Evolutia acestor încasari a fost afectata, de asemenea, de conjunctura economica nefavorabila, amânarea platii obligatiilor fiscale declarate de catre contribuabilii platitori de impozit pe veniturile microîntreprinderilor, precum si de bonificatiile de 10% acordate acestora pentru plata impozitului la scadenta (OUG 33/2020).

Încasarile nete din TVA au înregistrat 53,44 miliarde de lei, în scadere cu 9,5% comparativ cu nivelul înregistrat în perioada similara a anului trecut. Evolutia lunara reflecta continua sa ramâna pozitiva si în noiembrie (+5,3%, an/an) în principal pe fondul revenirii comerțului si serviciilor de piata catre întreprinderi.

Evolutia încasarilor din TVA a fost influentata negativ de cresterea rambursarilor de TVA cu 10,8%, an/an (+1,88 miliarde de lei) cu scopul de a asigura companiilor un nivel de lichiditate suplimentar pe perioada crizei, prorogarea termenului de plata a obligatiilor fiscale declarate si evolutiile nefavorabile din sectoarele economice începând cu luna martie (cu precadere industrie, servicii pentru populatie si comerț cu autovehicule).

Veniturile din accize au însumat 27,82 miliarde de lei în primele 11 luni ale anului 2020, prezentând o scadere de 2,9% fata de nivelul înregistrat în perioada similara a anului trecut. Totusi, dupa trei luni de declin, încasarile din accize au înregistrat o crestere de 1,1% în noiembrie, subliniata documentul publicat de MFP.

Dinamica nefavorabila este explicata de contractia încasarilor din accizele pentru produse energetice (-14,1%, an/an), în special ca urmare a reducerii consumului de carburanti în conjunctura economica actuala (limitarea consumului anumitor servicii - turism si cresterea incidentei muncii la domiciliu). În schimb, veniturile din accizele pentru produsele din tutun au consemnat un avans de 12,1% (an/an), sustinuta si de majorarea nivelului accizei la tigarete.

Veniturile din taxele pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizarii bunurilor sau pe desfasurarea de activitati au înregistrat 3,38 miliarde de lei în primele unsprezece luni ale anului. Desi au consemnat un avans semnificativ fata de încasarile înregistrate în aceeași perioada a anului trecut, dinamica este explicata în principal de baza foarte redusa aferenta anului 2019, în conditiile în care au fost restituite taxe pentru prima înmatriculare încasate în anii precedenti. De asemenea, avansul se datoreaza si încasarii taxelor de licenta de la ANCOM.

Pe de alta parte, veniturile din taxele pe jocurile de noroc s-au redus în perioada analizata cu 20,1% (an/an), în

conditiile scutirii de la plata a taxei aferente autorizatiilor de exploatare a jocurilor de noroc pentru întreaga perioada a starii de urgenta decretate si amânării la plata a unor obligatii fiscale.

Veniturile nefiscale au înregistrat 24,37 miliarde de lei si prezinta o crestere de 1,2% fata de încasarile din aceeași perioada a anului trecut. Dinamica acestora a fost influentata pozitiv de varsamintele din veniturile nete ale BNR (+800 milioane de lei).

Sumele rambursate de Uniunea Europeana în contul platilor efectuate si donatii au totalizat 27,04 miliarde de lei în primele unsprezece luni ale anului 2020, în crestere cu 33,1% fata de perioada similara a anului trecut.

Cheltuielile bugetului general consolidat în suma de 374,69 miliarde de lei au crescut în termeni nominali cu 14,8% fata de aceeași perioada a anului precedent. Exprimate ca procent din Produsul Intern Brut, cheltuielile au înregistrat o crestere cu 4,9 puncte procentuale de la 30,8% din PIB 2019 la 35,7% din PIB în 2020.

"Majorarea cheltuielilor este cauzata si de masurile care au fost avute în vedere pentru combaterea epidemiei de COVID-19, respectiv a sumelor necesare finantării în regim de urgenta a cheltuielilor de gestionare a situatiei epidemiologice cauzate de raspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, pe de o parte, precum si a masurilor cu caracter exceptional, în domeniul social si economic, pentru diminuarea efectelor negative asupra economiei cauzate de masurile adoptate pentru limitarea infectării în rândul populatiei", precizeaza sursa citata.

Astfel, pâna la finele lunii noiembrie s-au platit 4,1 miliarde de lei pentru îndemnizatii acordate pe perioada suspendării temporare a contractului individual de munca din initiativa angajatorului, 888,1 milioane de lei pentru îndemnizatii acordate pentru alti profesionistii, precum si pentru persoanele care au încheiate conventii individuale de munca care întrerup activitatea ca urmare a efectelor SARS-CoV-2, 2,5 miliarde de lei reprezentând sume acordate angajatorilor pentru decontarea unei parti a salariului brut al angajatilor mentinuti în munca (41,5%), 91,8 milioane de lei pentru îndemnizatii acordate parintilor pentru supravegherea copiilor pe perioada închiderii temporare a unitatilor de învățământ.

Cheltuielile de personal au însumat 99,7 miliarde de lei, în crestere cu 7% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent, reflectându-se majorările salariale, îndemnizatia de hrana, atât cele aplicate începând cu 1 ianuarie 2019, acordate în temeiul Legii cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului platit din fonduri publice, cât si majorările salariale aplicate cu 1 ianuarie 2020. Exprimate ca pondere în PIB, cheltuielile de personal reprezinta un nivel de 9,5% din PIB, cu 0,7 puncte procentuale peste nivelul din aceeași perioada a anului anterior. Din total cheltuielilor de personal, platile reprezentând stimulentele de risc acordat pentru COVID 19 au fost de 258 milioane de lei.

Cheltuielile cu bunuri si servicii au fost 49,07 miliarde de lei, în crestere cu 8% fata de anul precedent. În cadrul bugetului general consolidat, majorările fata de medie se înregistreaza la nivelul administratiei locale inclusiv spitalele din subordinea acestora, majorări determinate în special de plati suplimentare pentru medicamente, materiale sanitare, reactivi si alte produse necesare diagnosticării si tratării pacientilor infectati cu coronavirusul SARS-CoV-2.

De asemenea, o crestere se reflecta si la bugetul Fondului national unic de asigurari sociale de sanatate de 5,1% fata de aceeași perioada a anului anterior determinata de deconturile mai mari pentru plata medicamentelor care fac obiectul contractelor cost-volum rezultat si pentru decontarea serviciilor medicale în ambulatoriu.

Cheltuielile cu asistenta sociala au fost de 128,01 miliarde de lei, în crestere cu 22,1% comparativ cu aceeași perioada a anului precedent. Evolutia cheltuielilor cu asistenta sociala a fost influentata, în principal, de majorarea punctului de pensie de la 1 septembrie 2019, precum si de majorarea punctului de pensie de la 1 septembrie 2020 cu 177 lei, respectiv de la 1.265 lei la 1.442 lei.

De asemenea, se reflecta si majorarea de la 1 septembrie a nivelului îndemnizatiei sociale pentru pensionari

garantata de la 704 lei la 800 lei, precum si majorarile privind alocatiile de stat pentru copii începând cu 1 mai 2019, 1 ianuarie 2020 si cea de la 1 august 2020 care reprezinta o crestere a alocatiei cu aproximativ 20% fata de cea platita în luna iulie 2020.

Cheltuielile cu subventiile au fost de 6,7 miliarde de lei, cea mai mare parte dintre acestea fiind alocate catre sectorul agricol si transporturi, respectiv subventii pentru sprijinirea producatorilor agricoli, subventii pentru transportul calatorilor si pentru diferente de pret si tarif.

Alte cheltuieli au fost de 7,3 miliarde de lei, reprezentând, în principal, sume aferente titlurilor de plata emise de Autoritatea Nationala pentru Restituirea Proprietatilor, conform legislatiei în vigoare, burse pentru elevi si studenti, alte despagubiri civile, precum si indemnizatii acordate parintilor pentru supravegherea copiilor pe perioada închiderii temporare a unitatilor de învățământ (91,8 milioane de lei). De asemenea, s-au platit schemele de ajutor de stat acordate producatorilor agricoli care au fost afectati de seceta în valoare de 849,9 milioane de lei.

Cheltuielile privind proiectele finantate din fonduri externe nerambursabile (inclusiv subventiile de la Uniunea Europeana aferente agriculturii) au fost de 28,5 miliarde de lei, cu 26,8% mai mari comparativ cu aceeasi perioada a anului precedent.

Cheltuielile pentru investitii, care includ cheltuielile de capital, precum si cele aferente programelor de dezvoltare finantate din surse interne si externe, au fost în valoare de 41,2 miliarde de lei, cea mai mare suma investita în economie în ultimii 10 ani aferenta primelor 11 luni ale anului, în crestere cu 8,02 miliarde de lei fata de aceeasi perioada a anului precedent, depasind sumele investite pe tot anul în 2016, 2017, precum si în anul 2018, mentioneaza MFP.

"În cadrul bugetului general consolidat, majorarile apar la bugetul de stat si la bugetele locale atât din fonduri nationale, cât si aferente proiectelor finantate din fonduri externe nerambursabile. Astfel, administratia locala a investit cu 70,3% mai mult fata de aceeasi perioada a anului trecut în proiecte finantate din fonduri externe nerambursabile aferente cadrului financiar 2014-2021.

De asemenea, din bugetul Ministerului Afacerilor Interne s-au platit 333,7 milioane de lei pentru achizitionarea de produse - stocuri de urgenta medicala, inclusiv scannere termice pentru combaterea raspândirii infectiei cu coronavirusul SARS-COV-2", se mai arata în Executia bugetului general consolidat la 30 noiembrie 2020.

A treia rectificare bugetara din acest an a majorat deficitul bugetar pentru 2020 la 9,1% din Produsul Intern Brut, de la 8,6% din PIB estimat anterior. La rectificarea aprobata recent a fost avuta în vedere o contractie economica de 4,2% pentru acest an.